

Međunarodni sud za krivično
gonjenje lica odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-03-69-T
Datum: 30. januar 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VEĆEM I

U sastavu: sudija Alphons Orié, predsedavajući
sudija Michèle Picard
sudija Elizabeth Gwaunza

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 30. januara 2012.

TUŽILAC

protiv

**JOVICE STANIŠIĆA
FRANKA SIMATOVIĆA**

JAVNO

**JAVNA REDIGOVANA VERZIJA "ODLUKE PO ZAHTEVU STANIŠIĆEVE
ODBRANE ZA PRIVREMENO PUŠTANJE NA SLOBODU TOKOM ZIMSKOG
RASPUSTA" OD 19. DECEMBRA 2011.**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome

Branioci Jovice Stanišića

g. Wayne Jordash
g. Scott Martin

Vlada Republike Srbije

posredstvom Ambasade Republike Srbije
u Kraljevini Holandiji

Branioci Franka Simatovića

g. Mihajlo Bakrač
g. Vladimir Petrović

I. PROCEDURALNI KONTEKST

1. Stanišićeva odbrana (dalje u tekstu: odbrana) je 28. novembra 2011. godine zatražila privremeno puštanje na slobodu optuženog Jovice Stanišića (dalje u tekstu: optuženi) tokom zimskog raspusta (dalje u tekstu: Zahtev), i to od 16. decembra 2011. do 9. januara 2012. godine ili u kraćem periodu koji odredi Veće.¹ Odbrana je navela da je 27. oktobra 2011. zatražila garancije Vlade Republike Srbije (dalje u tekstu: Srbija) i da će te garancije (dalje u tekstu: garancije Srbije) podneti u bliskoj budućnosti, čim ih dobije.² Odbrana je dalje zatražila da se rok za dostavljanje odgovora tužilaštva skрати u skladu s pravilom 127 Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik).³ Dana 28. novembra 2011, Veće je stranama u postupku u sudnici saopštilo da očekuje da odgovor tužilaštva na Zahtev bude dostavljen do 5. decembra 2011.⁴ Država domaćin Međunarodnog suda je 1. decembra 2011, u skladu s pravilom 65(B) Pravilnika, dostavila dopis u kom izjavljuje da se ne protivi Zahtevu.⁵ Tužilaštvo je odgovorilo 5. decembra 2011. (dalje u tekstu: Odgovor), usprotivivši se Zahtevu.⁶ Odbrana je 6. decembra 2011. usmeno izjavila da ne traži odobrenje za ulaganje replike.⁷ Veće je 12. decembra 2011. neformalnim saopštenjem uputilo službenog lekara da obrazloži dva pitanja u vezi s promenom u lečenju optuženog. Službeni lekar je 13. decembra 2011. podneo izveštaj u kom odgovara na pitanja Veća.⁸

II. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

2. Odbrana tvrdi da optuženi ne predstavlja nikakvu opasnost po žrtve ili svedoke i da nema rizika od njegovog bekstva.⁹ Odbrana tvrdi da se optuženi pridržavao uslova iz protokola o praćenju zdravstvenog stanja tokom dva prethodna perioda u kojima je bio privremeno pušten

¹ Stanišićev hitni zahtev za privremeno puštanje na slobodu tokom zimskog raspusta 2011-2012, 28. novembar 2011. (poverljivo), par. 1-2, 15.

² Zahtev, par. 8, 14.

³ Zahtev, par. 14.

⁴ T. 15148-15149.

⁵ Dopis Ministarstva inostranih poslova Kraljevine Holandije u vezi s privremenim puštanjem g. Jovice Stanišića na slobodu, 18. novembar 2011. (poverljivo).

⁶ Odgovor tužilaštva na Stanišićev hitni zahtev za privremeno puštanje na slobodu tokom zimskog raspusta 2011-2012, 5. decembar 2011. (poverljivo).

⁷ T. 15332-15333.

⁸ Izveštaj službenog lekara od 13. decembra 2011.

⁹ Zahtev, par. 7.

na slobodu i da se na vreme vratio na Međunarodni sud.¹⁰ Odbrana dalje tvrdi da će se optuženi i ovaj put pridržavati svih uslova svog privremenog puštanja na slobodu i da pristaje na sve eventualne medicinske pretrage koje su Veću potrebne kako bi bilo u potpunosti obavešteno o njegovom zdravstvenom stanju.¹¹ Odbrana tvrdi da lekari koji leče optuženog nisu izrazili nikakve bojazni u pogledu mogućih negativnih posledica putovanja po njegovo zdravlje.¹² Odbrana dalje tvrdi da bi privremeno puštanje na slobodu i druženje sa sinom pozitivno uticali na duševno stanje optuženog.¹³

3. Tužilaštvo tvrdi da odsustvo garancija Srbije povećava rizik od bekstva optuženog ili dovođenja u opasnost žrtava, svedoka i drugih lica.¹⁴ Po mišljenju tužilaštva, rizik od bekstva je utoliko veći jer je postupak dalje odmakao.¹⁵ Tužilaštvo tvrdi da je Veće, na osnovu pravila 65(B) Pravilnika, obavezno da pruži Srbiji priliku da se izjasni u vezi s traženim privremenim puštanjem na slobodu.¹⁶

4. Tužilaštvo dalje tvrdi da bi privremeno puštanje na slobodu trebalo uskratiti zbog zdravstvenog stanja optuženog.¹⁷ Tužilaštvo tvrdi da će optuženom uskoro biti propisani novi lekovi koje u početku treba uzimati pod medicinskim nadzorom.¹⁸ Iako se ne zna tačno kad počinje nova terapija, to će navodno biti uskoro i moglo bi dovesti do pojave nekog privremenog oboljenja.¹⁹ Tužilaštvo napominje da je optuženi [REDIGOVANO].²⁰ Tužilaštvo tvrdi da su lekari koji optuženog leče u Hagu u najboljoj poziciji da leče [REDIGOVANO].²¹ Ono ističe da rezultati dodatnih medicinskih pretraga i konsultacija koji su zatraženi 20. oktobra 2011. još nisu poznati.²² Tužilaštvo tvrdi da se optuženi [REDIGOVANO].²³

¹⁰ Zahtev, par. 9.

¹¹ *Ibid.*

¹² Zahtev, par. 11-13.

¹³ Zahtev, par. 10, 13.

¹⁴ Odgovor, par. 11.

¹⁵ Odgovor, par. 13-14.

¹⁶ Odgovor, par. 12.

¹⁷ Odgovor, par. 5.

¹⁸ Odgovor, par. 6-7.

¹⁹ *Ibid.*

²⁰ Odgovor, par. 7.

²¹ *Ibid.*

²² Odgovor, par. 8.

²³ Odgovor, par. 6.

5. Tužilaštvo napominje da odbrana nije iznela nikakve humanitarne razloge koji bi išli u prilog odobravanju privremenog puštanja na slobodu.²⁴ Tužilaštvo tvrdi da zdravstvene prednosti privremenog puštanja optuženog na slobodu predstavljaju samo nagađanja, kao i da bi privremeno puštanje na slobodu u Beograd i napuštanje njegovog uobičajenog medicinskog režima moglo zapravo štetno da deluje na njegovo zdravlje.²⁵

III. MERODAVNO PRAVO

6. Pravilo 65 Pravilnika predviđa uslove pod kojima privremeno puštanje na slobodu nekog optuženog pred Međunarodnim sudom može biti odobreno. Na osnovu stava (B) pravila 65 Pravilnika, izmenjenog i dopunjenog 28. oktobra 2011:

Pretresno veće može izdati nalog za puštanje na slobodu u svakoj fazi sudskog postupka pre donošenja konačne presude samo nakon što zemlji domaćinu i državi u koju optuženi traži da bude pušten da priliku da se izjasne i samo ako se uverilo da će se optuženi pojaviti na suđenju i da, u slučaju puštanja na slobodu, neće predstavljati opasnost ni za jednu žrtvu, svedoka ni bilo koju drugu osobu. Postojanje dovoljno uverljivih humanitarnih razloga može se uzeti u obzir prilikom odobravanja takvog puštanja na slobodu.

7. Uslovi navedeni u pravilu 65(B) Pravilnika predstavljaju minimalne uslove koje je potrebno ispuniti da bi privremeno puštanje na slobodu moglo biti odobreno. Veća uvek zadržavaju diskreciono ovlašćenje da ne odobre privremeno puštanje na slobodu nekog optuženog čak i ako su se uverila da su ti uslovi ispunjeni.²⁶

IV. DISKUSIJA

8. Na osnovu pravila 65(B) Pravilnika, Veće ne može naložiti privremeno puštanje optuženog na slobodu dok ne pruži priliku Srbiji da se izjasni.²⁷ Srbija još nije iznela svoje stavove u vezi sa Zahtevom. Srbija svoje stavove nije iznela ni u vezi s prethodnim zahtevom

²⁴ Odgovor, par. 17.

²⁵ *Ibid.*

²⁶ *Tužilac protiv Vujadina Popovića, Ljubiše Beare, Drage Nikolića, Ljubomira Borovčanina, Radivoja Miletića, Milana Gvere i Vinka Pandurevića* (dalje u tekstu: predmet *Popović i drugi*), predmet br. IT-05-88-AR65.3, Odluka po interlokutornoj žalbi na Odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007, par. 5; Odluka po žalbi tužilaštva na Odluku o privremenom puštanju na slobodu i zahtevima za izvođenje dodatnih dokaza na osnovu pravila 115, 26. jun 2008; par. 3; *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.7, Odluka po interlokutornoj žalbi Vujadina Popovića na Odluku po Popovićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 1. jul 2008, par. 5.

optuženog za privremeno puštanje na slobodu pre odluke Veća od 7. septembra 2011, u kojoj je Veće uskratilo privremeno puštanje na slobodu zato što nisu postojali uverljivi humanitarni razlozi.²⁸ Međutim, Srbija je obnovila svoje garancije za privremeno puštanje na slobodu u vezi sa svim ranijim zahtevima.²⁹ Odbrana je izjavila da očekuje da će u bliskoj budućnosti podneti garancije Srbije. Iz tog razloga, Veće očekuje da će garancije Srbije stići. Uprkos tome, ovaj Zahtev mora biti odbijen iz drugih razloga, kako je dole navedeno. U tim okolnostima, Veće će na izuzetnoj osnovi rešiti po ovom Zahtevu pre očekivanog obnavljanja garancija Srbije.

9. Kada je reč o tome da li će se optuženi, ako bude pušten na slobodu, vratiti na suđenje i da li će on predstavljati opasnost za bilo koju žrtvu, svedoka ili neko drugo lice, Veće podseća na diskusije u svojim ranijim odlukama.³⁰ Veće napominje da nije primilo informacije koje bi ukazivale na promenu okolnosti u tom pogledu. S tim u vezi, Veće je uzelo u obzir poodmaklu fazu postupka. Raniji zaključci Veća u vezi s kriterijumima iz pravila 65 Pravilnika delimično su se oslanjali na garancije Srbije. Ako garancije Srbije budu obnovljene pre eventualnog perioda privremenog puštanja na slobodu, Veće će se uveriti da optuženi, ako bi bio privremeno pušten na slobodu, ne bi pobegao, da bi se pojavio na suđenju i da ne bi predstavljao opasnost za bilo koju žrtvu, svedoka ili neko drugo lice.

10. Pre izmene i dopune pravila 65(B) od 28. oktobra 2011, sudska praksa Žalbenog veća je bila da veća ne bi trebalo da odobravaju privremeno puštanje na slobodu u fazi postupka posle donošenja odluke na osnovu pravila 98bis, osim ako ne postoje uverljivi humanitarni razlozi koji pretežu u korist privremenog puštanja na slobodu.³¹ Posle izmene i dopune pravila 65(B) Pravilnika, postojanje uverljivih humanitarnih razloga nije više preduslov za

²⁷ V. Odluka po Stanišićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu tokom pauze u suđenju, 7. septembar 2011, par. 5.

²⁸ *Ibid.*

²⁹ V. na primer, Odluka po Zahtevu Stanišićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu za vreme letnje pauze u radu Suda, 21. jul 2011. (poverljivo) (Odluka od 21. jula 2011); Odluka po hitnom Stanišićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 21. april 2011. (dalje u tekstu: Odluka od 21. aprila 2011).

³⁰ Odluka po hitnom Stanišićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 10. decembar 2010. (poverljivo), par. 6-7; Odluka po hitnom zahtevu Stanišićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu iz humanitarnih razloga i razloga saosećajnosti (poverljivo), 16. avgust 2010, pra. 5-8; Odluka po Hitnom zahtevu Stanišićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu, 22. jul 2010, par. 6-7; Odluka po hitnom zahtevu Stanišićeve odbrane za privremeno puštanje na slobodu, 31. mart 2010. (poverljivo), par. 23-28;

³¹ Odluka po hitnom Stanišićevom zahtevu za privremeno puštanje na slobodu, 10. decembar 2010. (poverljivo), par. 5 i pravni izvori koji se tamo navode.

privremeno puštanje na slobodu nego faktor koji veće, po svom nahodanju, može uzeti u obzir u bilo kojoj fazi postupka.³²

11. Veće smatra da privremeno puštanje optuženog na slobodu i druženje sa sinom mogu povoljno delovati na njegovo duševno stanje.³³ Veće je i dalje svesno svoje obaveze da izbegne prekide pretnog postupka.³⁴ Optuženi se bez incidenata vraćao posle perioda privremenog boravka na slobodi.³⁵ Uprkos tome, iznenadno pogoršanje zdravstvenog stanja optuženog može uticati na njegovu sposobnost da se vrati u Hag i time dovesti do prekida pretnog postupka.³⁶ Veće je ranije konstatovalo da postojanje takvog rizika govori protiv privremenog puštanja na slobodu.³⁷

12. Kako se navodi u izveštajima službenog lekara, optuženi [REDIGOVANO].³⁸ On takođe [REDIGOVANO].³⁹ Optuženi je 7. oktobra 2011. [REDIGOVANO].⁴⁰ [REDIGOVANO].⁴¹

13. U Izveštaju službenog lekara se dalje pominje promena leka koji uzima optuženi.⁴² Po mišljenju službenog lekara, prve dve doze novog leka trebalo bi uzimati pod medicinskim nadzorom i to može izazvati fizičke tegobe.⁴³ Optuženi je 5. decembra 2011. uzeo prvu dozu novog leka pod medicinskim nadzorom u bolnici Bronovo.⁴⁴ Službeni lekar je u prvom trenutku zabeležio [REDIGOVANO].⁴⁵ [REDIGOVANO].⁴⁶ [REDIGOVANO].⁴⁷ Optuženi

³² *Tužilac protiv Jadranka Prlića, Brune Stojića, Slobodana Praljka, Milivoja Petkovića, Valentina Ćorića, Berislava Pušića*, predmet br. IT-04-74-AR65.26, Odluka po žalbi tužilaštva na Odluku o privremenom puštanju na slobodu Jadranka Prlića, 15. decembar 2011, par. 12; *Tužilac protiv Miće Stanišića i Stojana Župljanina*, predmet br. IT-08-91-T, Odluka kojom se odobrava zahtjev Miće Stanišića za privremeno puštanje na slobodu, 18. novembar 2011, par. 14.

³³ Odluka od 21. aprila 2011, par. 13; Odluka od 8. marta 2011, par. 8.

³⁴ V. Odluka od 21. jula 2011, par. 13, i ranije odluke ovog Veća koje se tako navode.

³⁵ Odluka od 21. jula 2011, par. 13; Izveštaj službenog lekara od 6. maja 2011.

³⁶ *Ibid.*

³⁷ *Ibid.*

³⁸ Izveštaji službenog lekara od 7, 14, 20, 27. septembra, 4, 11, 12, 17, 28. oktobra, 4, 11, 25. novembra, 2, 9 i 16. decembra 2011.

³⁹ Izveštaji službenog lekara od 3, 10, 17, 23, 31. avgusta, 7, 14, 20, 27. septembra, 4, 11, 17, 28. oktobra, 4, 11, 25. novembra, 2, 9, i 16. decembra 2011.

⁴⁰ Izveštaji službenog lekara 11, 17. i 28. oktobra 2011; T. 14225.

⁴¹ Izveštaji službenog lekara od 11, 17. i 28. oktobra 2011.

⁴² Izveštaji službenog lekara od 4, 11, 25. novembra i od 2, 9, i 16. decembra 2011.

⁴³ *Ibid.*

⁴⁴ Izveštaji službenog lekara od 9. i 16. decembra 2011; T. 15330.

⁴⁵ Izveštaji službenog lekara od 9. i 16. decembra 2011;

⁴⁶ Izveštaj službenog lekara od 16. decembra 2011.

⁴⁷ *Ibid.*

se 13. 14. i 15. decembra 2011. zbog bolesti odrekao prava na prisustvo u sudnici.⁴⁸ Službeni lekar je 16. decembra 2011. izvestio da [REDIGOVANO].⁴⁹ Po mišljenju službenog lekara, [REDIGOVANO].⁵⁰ Optuženi će drugu dozu leka uzeti 19. decembra 2011. ili približno tog datuma.⁵¹ Po mišljenju službenog lekara, [REDIGOVANO].⁵² [REDIGOVANO].⁵³

14. S obzirom na sve to što se događalo u poslednje vreme i imajući u vidu istoriju bolesti optuženog, Veće konstatuje da je zdravstveno stanje optuženog u ovom trenutku nestabilno i da postoji znatan rizik od njegovog iznenadnog pogoršanja. Veće je posebno zabrinuto zbog mogućih posledica novog leka optuženog, [REDIGOVANO]. U tom pogledu, Veće napominje da [REDIGOVANO].⁵⁴ Najzad, predviđeno je da se druga doza uzme pod medicinskim nadzorom u bolnici Bronovo 19. decembra 2011. ili oko tog datuma. Veće smatra da privremeno puštanje na slobodu ne bi trebalo da ometa lečenje optuženog.

15. Sve u svemu, imajući u vidu rizik od iznenadnog pogoršanja zdravstvenog stanja optuženog i potrebe njegovog lečenja, Veće konstatuje da bi privremeno puštanje na slobodu bilo neprimereno.

V. DISPOZITIV

16. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 54 i 65 Pravilnika, Veće **ODBIJA** Zahtev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orie,
predsedavajući

Dana 30. januara 2012.
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]

⁴⁸ T. 15578-15579, 15675, 15761; Obrasci za odsustvo od 13. 14. i 15. decembra 2011; Izveštaj službenog lekara od 16. decembra 2011.

⁴⁹ Izveštaj službenog lekara od 16. decembra 2011.

⁵⁰ *Ibid.*

⁵¹ Izveštaji službenog lekara od 13. i 16. decembra 2011.

⁵² Izveštaji službenog lekara od 13. i 16. decembra 2011.

⁵³ Izveštaji službenog lekara od 9. i 16. decembra 2011.

⁵⁴ Izveštaji službenog lekara od 31. maja, 1. i 8. juna 2010; T. 5509.